

Brüssel, 16. mai 2025
(OR. en)

9003/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0115(NLE)

UD 106

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	15. mai 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 240 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EL) 2021/2278, millega peatatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 artikli 56 lõike 2 punktis c osutatud ühise tollitariifistiku tollimaksude kohaldamine teatavate põllumajandus- ja tööstustoodete suhtes

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 240 final.

Lisatud: COM(2025) 240 final

Brüssel, 15.5.2025
COM(2025) 240 final

2025/0115 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2021/2278, millega peatatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 artikli 56 lõike 2 punktis c osutatud ühise tollitariifistiku tollimaksude kohaldamine teatavate põllumajandus- ja tööstustoodete suhtes

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Selleks et tagada selliste teatavate põllumajandus- ja tööstustoodete piisavad ja katkematud tarned, mida liidus toodetakse ebapiisavas koguses või ei toodeta üldse, ning et hoida ära häireid kõnealuste toodete turul, peatati nõukogu määrusega (EL) 2021/2278 (edaspidi „määrus“)¹ osaliselt või täielikult teatavate ühise tollitariifistiku tollimaksude kohaldamine nende toodete suhtes ilma koguseliste piirmääradeta.

Liidu tööstuse vajaduste rahuldamiseks ajakohastatakse määrust iga kuue kuu tagant.

Komisjon on koos tollitariifistiku majandusküsimuste töörühmaga (ETQG) läbi vaadanud kõik liikmesriikide esitatud ühepoolsete tollimaksude kohaldamise peatamise taotlused.

Läbivaatamise tulemusel leiab komisjon, et teatavate uute, määruse lisas praegu loetlemata toodete puhul on põhjendatud tollimaksude peatamine. Mõne muu toote puhul on vaja muuta tootekirjelduse, klassifikatsiooni, eesmärgipärase kasutuse nõude ja kohustusliku läbivaatamise kuupäevaga seotud tingimusi. On tehtud ettepanek jätta välja tooted, mille suhtes tollimaksude kohaldamise peatamine ei ole enam liidu majandushuvidega kooskõlas.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesolev ettepanek ei mõjuta liiduga sooduskaubanduslepingu sõlminud riike ega liidu sooduskaubanduslepingute (nt üldine soodustuste süsteem, AKV-süsteem, vabakaubanduslepingud) kandidaatriike või potentsiaalseid kandidaatriike.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on kooskõlas liidu põllumajandus-, kaubandus-, ettevõtlus-, keskkonna-, arengu- ja välispoliitikaga.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 31.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek tehakse liidu ainupädevusse kuuluvas valdkonnas. Subsidiaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.

¹ ELT L 466, 29.12.2021, lk 1.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Kavandatud meetmed on kooskõlas põhimõtetega, mille alusel lihtsustatakse toiminguid väliskaubandusega tegelevate ettevõtjate jaoks, nagu on märgitud komisjoni teatise ühepoolsete tollimaksude peatamise ja tariifikvootide kohta². Käesolevas määruses piiratakse sellega, mis on vajalik eesmärkide saavutamiseks kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikega 4.

- **Vahendi valik**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 31 on sätestatud, et „[ü]hise tollitariifistiku maksumäärad kehtestab nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal“. Seepärast on nõukogu määras sobiv vahend.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

2013. aastal tehti ühepoolsete tollimaksude peatamise süsteemi hindamiseks uuring³. Hindamise tulemusena jõuti järeldusele, et süsteemi põhiprintsiip on endiselt kehtiv. Kulude kokkuvõtteid kõnealuse süsteemi alusel kaupu importivate ELi ettevõtjate jaoks võib olla märkimisväärne. Olenevalt tootest, ettevõtjast ja sektorist võib selline kokkuvõtteid tuua omakorda laiemat kasu (näiteks suurem konkurentsivõime, tõhusamad tootmismeetodid, töökohtade loomine või säilitamine liidus). Käesolevast määrusest tulenevat kokkuvõtteid käsitlevad andmed on esitatud lisatud finantsselgituses.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesoleva ettepaneku koostamisel abistas komisjoni tollitariifistiku majandusküsimuste töörühm, mis koosneb kõigi liikmesriikide ja Türgi esindajatest.

Tollitariifistiku majandusküsimuste töörühm uuris iga taotlust üksikasjalikult, et välistada mis tahes kahju tekitamine liidu ettevõtjatele ning tagada liidu toodangu konkurentsivõime kasv ja jätkusuutlikkus. Tollitariifistiku majandusküsimuste töörühma liikmed teostasid hindamist arutelude vormis ning liikmesriigid omakorda konsulteerisid asjaomaste tööstusharude, kutseliitude, kaubanduskodade ja muude asjaomaste sidusrühmadega.

Kõik loetletud peatamised vastavad tollitariifistiku majandusküsimuste töörühma ja muude komisjoni talituste arutelude käigus saavutatud kokkulepetele või kompromissidele. Võimalikku olulist riski, millel võiksid olla pöördumatud tagajärjed, ei täheldatud.

- **Mõjuhindang**

Kavandatud muudatus on üksnes tehniline ja käsitleb ainult nõukogu määruse (EL) 2021/2278 lisas praegu loetletud peatamisi. Mõjuhindangut ei tehtud, kuna kavandatud muudatustel nende

² ELT C 363, 13.12.2011, lk 6.

³ https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2016-09/evaluation_suspensions_duties.pdf

toodete loetelus, mille suhtes kohaldataks ühise tollitariifistiku ühepoolsete tollimaksude peatamist, ei ole eeldatavasti märkimisväärset mõju.

- **Põhiõigused**

Ettepanek ei mõjuta põhiõiguste rakendamist.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanekul puudub finantsmõju kuludele, küll aga on sellel mõju tuludele. Tollimaksude kohaldamise peatamise tagajärjel kogumata jääv tollimaksude summa ulatub aastas ligikaudu 32 061 693 euronit. Negatiivne mõju eelarve traditsioonilistele omavahenditele on aastas 24 046 270 eurot (st 75 % kogusummast). Käesoleva ettepaneku mõju eelarvele selgitatakse üksikasjalikumalt finantsselgituses.

Traditsioonilistest omavahenditest saamata jäänud tulu kompenseeritakse liikmesriikide kogurahvatulul põhinevate osamaksetega.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Kavandatud meetmeid hallatakse Euroopa Liidu integreeritud tariifistiku (TARICi) raamistikus ja neid kohaldavad liikmesriikide tolliametid.

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2021/2278, millega peatatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 artikli 56 lõike 2 punktis c osutatud ühise tollitariifistiku tollimaksude kohaldamine teatavate põllumajandus- ja tööstustoodete suhtes

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 31,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Selleks et tagada teatavate liidus mittetoodetavate põllumajandus- ja tööstustoodete piisav tarnimine ning seeläbi hoida ära kõnealuste toodete häireid liidu turul, peatati nende toodete suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013¹ artikli 56 lõike 2 punktis c osutatud liiki ühise tollitariifistiku tollimaksude kohaldamine nõukogu määrusega (EL) 2021/2278². Selle tulemusena võib määruse (EL) 2021/2278 lisas loetletud tooteid liitu importida vähendatud tollimaksumääraga või tollimaksu nullmääraga ilma koguseliste piirmääradeta.
- (2) Teatavate määruse (EL) 2021/2278 lisas praegu loetlemata toodete tootmine liidus ei ole piisav, et täita liidu töötleva tööstuse erinõudeid. Kuna liidu huvides on tagada nendele nõuetele vastavate toodete piisav tarnimine ning võttes arvesse asjaolu, et identseid, samaväärseid või asendustooteid ei toodeta liidus piisavas koguses, on vaja selliste toodete suhtes kohaldada ühise tollitariifistiku tollimaksude täielikku peatamist.
- (3) On vaja muuta määruse (EL) 2021/2278 lisas loetletud teatavate toodete kirjeldust, klassifikatsiooni või eesmärgipärase kasutuse nõuet, et võtta arvesse tehnilist tootearendust ja majandussuundumusi turul.
- (4) Komisjon on kooskõlas määruse (EL) 2021/2278 artikli 2 lõikega 2 vaadanud läbi teatavad kõnealuse määruse lisas loetletud toodetega seotud ühise tollitariifistiku tollimaksude peatamised. Kuna liidu huvides on säilitada peatamised teatavate

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).

² Nõukogu 20. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2278, millega peatatakse määruse (EL) nr 952/2013 artikli 56 lõike 2 punktis c osutatud ühise tollitariifistiku tollimaksude kohaldamine teatavate põllumajandus- ja tööstustoodete suhtes ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1387/2013 (ELT L 466, 29.12.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2278/oj>).

kõnealuste toodete puhul, tuleks nende järgmiseks kohustuslikuks läbivaatamiseks kehtestada uued kuupäevad.

- (5) Liidu huvides ei ole enam jätkata ühise tollitariifistiku tollimaksude kohaldamise peatamist teatavate toodete puhul, mis on loetletud määruse (EL) 2021/2278 lisas. Seepärast tuleks nende toodete puhul peatamine alates 1. juulist 2025 sellest lisast välja jätta.
- (6) Vastusena Venemaa käimasolevale Ukraina-vastasele agressioonile ning Valgevene jätkuval osalemisele Ukraina suveräänsust ja territoriaalset ühtsust kahjustavas tegevuses on liit võtnud vastu meetmed, millega piiratakse Venemaale ja Valgevenele antud kaubandussoodustusi. Nõukogu määrusega (EL) 2022/2583³ säilitati siiski ühise tollitariifistiku tollimaksude peatamine teatavate Valgevenest pärit kaupade puhul, mis kuuluvad TARICi koodi 2926 90 70 24 alla, ning teatavate Venemaalt pärit toodete puhul, mis kuuluvad TARICi koodide 7608 20 89 30 ja 8401 30 00 20 alla. Võttes arvesse jätkuvat geopoliitilist ebastabiilsust ning vajadust tugevdada liidu piiravate meetmete tõhusust, tagada kooskõla liidu kaubanduspoliitika eesmärkidega ja ennetada majanduslike eeliste andmist üksustele, kes toetavad rahvusvahelise õigusega vastuolus olevaid tegevusi, on asjakohane need erandid lõpetada Valgevenest pärit toodete puhul, mis kuuluvad TARICi koodi 2926 90 70 24 alla, ja Venemaalt pärit toodete puhul, mis kuuluvad TARICi koodi 7608 20 89 30 alla, ning kehtestada nende toodete impordi suhtes Venemaalt ja Valgevenest uuesti ühise tollitariifistiku tollimaksud.
- (7) Määrust (EL) 2021/2278 tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (8) Et vältida ühepoolsete tollimaksude peatamise süsteemi kohaldamise katkemist ning järgida suuniseid, mis on esitatud komisjoni 13. detsembri 2011. aasta teatises ühepoolsete tariifide peatamise ja tariifikvootide kohta,⁴ tuleks käesoleva määrusega ettenähtud muudatusi, mis on seotud asjaomaste toodete suhtes kohaldatavate tollimaksude peatamisega, kohaldada alates 1. juulist 2025. Käesolev määrus peaks seetõttu jõustuma kiiremas korras,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) 2021/2278 muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikli 1 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Lõiget 1 ei kohaldata järgmise suhtes:

a) mis tahes segud, valmistised või tooted, mis on valmistatud eri komponentidest, mis sisaldavad lisas loetletud tooteid;

b) Valgevenest pärit tooted;

³ Nõukogu 19. detsembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2583, millega muudetakse määrust (EL) 2021/2278, millega peatatakse määruse (EL) nr 952/2013 artikli 56 lõike 2 punktis c osutatud ühise tollitariifistiku tollimaksude kohaldamine teatavate põllumajandus- ja tööstustoodete suhtes (ELT L 340, 30.12.2022, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2583/oj>).

⁴ ELT C 363, 13.12.2011, lk 6.

c) Venemaalt pärit tooted, välja arvatud TARICi koodi 8401 30 00 20 alla kuuluvad tooted.“

(2) Lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. juulist 2025.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU NIMETUS

Ettepanek muuta määrust (EL) 2021/2278, millega peatatakse määruse (EL) nr 952/2013 artikli 56 lõike 2 punktis c osutatud ühise tollitariifistiku tollimaksude kohaldamine teatavate põllumajandus- ja tööstustoodete suhtes

2. EELARVEREAD

Peatükk ja artikkel: peatükk 12, artikkel 120.

Aastaks 2025 eelarvestatud summa: 21 082 004 566 eurot

3. FINANTSMÕJU

☐ Ettepanekul puudub finantsmõju

X Ettepanekul puudub finantsmõju kuludele, küll aga on sellel mõju tuludele. Mõju on järgmine:

(miljonites eurodes ühe kümnendkoha täpsusega)

Eelarverida	Tulu	6-kuuline periood alates pp.kk.aaaa	[Aasta: 2025. aasta teine pool]
Artikkel 120	<i>Mõju omavahenditele</i>	1.7.2025	-12

Olukord pärast meetme rakendamist	
	[2025–2029]
Artikkel 120	-24 miljonit eurot aastas

Lisas on 80 uut toodet. Nimetatud peatamiste tõttu jääb aastas saamata 18 381 850 eurot tollimakse, arvestatuna taotlema liikmesriigi prognooside põhjal aastateks 2025–2029.

Varasemate aastate statistikast selgub aga, et nimetatud summa tuleb korrutada keskmise koefitsiendiga, mis on hinnanguliselt 1,8, et võtta arvesse ka importi samu peatamisi kasutavatesse teistesse liikmesriikidesse. See tähendab, et tollimakse jääb saamata umbes 33 087 330 eurot aastas.

Tollimaksude taaskehtestamise tõttu on käesolevast lisast välja jäetud neli toodet. 2024. aasta statistika põhjal hinnates tähendab see, et tollimakse kogutakse 1 025 637 euro võrra rohkem.

Eespool esitatule tuginedes on tulude vähenemise mõju ELi eelarvele käesolevast määrusest lähtuvalt hinnanguliselt $33\,087\,330 - 1\,025\,637 = 32\,061\,693$ eurot (brutosumma, sh sissenõudmiskulud) $\times 0,75 = 24\,046\,270$ eurot aastas.

4. PETTUSEVASTASED MEETMED

Mõne käesoleva nõukogu määrusega hõlmatud toote lõppkasutust kontrollitakse kooskõlas määruse (EL) nr 952/2013 artikliga 254.

Lisaks võivad liikmesriigid määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 46 sätestatu kohaselt korraldada muid tollikontrolle, mida nad peavad võetud riskijuhtimismeetmete alusel asjakohaseks.